

tedy druhou českou universitu. Chce bijti sestrou své starší družky pražské, bude s ní pěstovati dobré a přátelské styky, ale bude s ní v nejlepším smyslu závoditi. Jestliže universita není jen pro výchovu lékařů, právníků a profesorů, nýbrž jest především ústavem vědecké práce, pak dlužno též v první řadě zdůrazniti veliký význam soutěže pro osvěžení vědy a ducha. Ten smysl má známý výrok presidenta republiky, že musíme míti dvě university, abychom měli jednu. Brno stane se druhým kulturním střediskem republiky.»

Ano, význam a sláva university měří se soutěží s universitami jinými ve vědecké produkci. A tu Masarykova universita v prvých deseti letech v této soutěži dvou, později tří universit našeho národa obstála velmi čestně. Stačí se podívati — abychom se omezili pouze na fakultu právnickou — na literární produkci právnickou z pěr učitelů a žáků této university. Stačí si uvědomiti, jak vyrostla a stala se známou za těch deset let řada jmen představitelů fakulty. Stačí se rozhlédnouti po tom množství dobrých právníků roztroušených po celé vlasti a v nej-různějších oborech, které fakulta za těchto několik málo let vychovala. Právnická fakulta brněnské university může se na konci desítiletí dívati uspokojeně do minulosti a radostně do budoucnosti. Zaslouží si, aby jí při této příležitosti obě sesterské fakulty a celá česká právnická veřejnost blahopřála.

—r—

Universita Komenského. Slovenská verejnost bez vážnejšieho záujmu ponad desaťročné jubileum svojej university a hoci desať rokov nebýva medznikom v histórii vysokých škôl, predsa je vstup do nového desaťročia vhodnou príležitosťou k tomu, aby sa aj širši verejnost zamyslela nad vývojom najdôležitejšej kultúrnej ustanovizne svojho národa. Uvedomiť si treba kde sme boli ešte pred 10—15 rokami a kam sme už dospeli dnes. Do nedávna obohacovala naša inteligencia darmi svojho ducha národy cudzie, ba z prevážnej čiastky potierala svoj vlastný národ! Dnes máme už možnosti na vlastnej pôde, vo vlastnom stánku a svojimi prostriedkami vytvárať a pestovať svoju vedu. Následky dlhodobého živoreni sa však ešte v mnohom ohľade prejavujú na neutešených pomeroch dnešného Slovenska a vtiskujú našej universite úkoly nie len vedecky výchovné, ale aj kultúrne buditeľské. Splnenie týchto úkolov však nie je výlučne v rukách akademickej obce a vyžaduje často súručenstva širokej verejnosti. Len keď každý jednotlivec sa sám vnútorne obrodí a zmení v silnú individualitu, vedomú si svojej ľudskej a národnej dôstojnosti, oddanú kolektivu národnému a pri tom europejsky vyrovnanú, bude môcť splniť Universita Komenského celkom svoje poslanie. To si treba uvedomiť a z toho hľadiska treba aj posudzovať výsledky doteraz vykonanej práce.

Nikto nemôže popierať veľký rozmach našej university za prvých desať rokov jej trvania. Je už založená mladá sice, ale zato zdravá tradícia, ktorá je zárukou uskutočnenia oných postulátov a snáh, ktoré sú potrebné k ďalšiemu rozvoju najvyššej kultúrnej ustanovizne Slovenska. Sústavná, cielovedomá a vytrvalá práca smerujúca k duševnému oslobodeniu Slovenska, k jeho vymaneniu z vplyvov kultúry cudzej ducha nášho národa, postavila už pevný základ budúcej svätyně národného ducha.

Že sa doteraz nevykonalo ešte viacej, je dané ťažkými pomerami vôbec, hlavne však neporozumením tej verejnosti, ktorá by mala byť nositeľkou vznešených snáh svojej Almae Matris. Ničmenej niet dô-

vodu k pesimizmu! Plodonosný strom je zasadený na dobrej pôde, má dost životných šťáv a keď z počiatku aj ťažko znáša drsnejšie podnebie, nezanikne a prinesie dobré a bohaté ovocie. —pp.—

Z právnické biografie. Bývalý senátní president Rudolf Vyšín, dožil se 6. října t. r. osmdesáti let (nar. 1859 ve Voticích). Je dosud dobře znám zejména v kruzích pražských soudců a advokátů. Nyní zastupuje Státní pozemkový úřad před Nejvyšším správním soudem. Byl po Randovi starostou pražské Právnické jednoty. — Dne 15. října zemřel v Praze vrchní rektorátní rada Jaroslav Čech, ve věku 53 let. Svého času horlivě se zúčastnil práci v našem spolku Všeřdu a i pak, když se stal ředitelem rektorátní kanceláře pražské stále věnoval mu svou pozornost. Jeho budou zvláště vzpomínati mnozí posluchači jako vlídného rádce. Ča.

Z celého světa právnického. Ministerstvo spravedlnosti vypracovalo osnovu zákona unifikujícího předpisy o vedení železničních knih. Úřady pro jejich soustředění budou v Praze, Brně a Bratislavě. — Porady o nové úpravě diferencních obchodů byly zahájeny v ministerstvu spravedlnosti 2. října t. r. za předsednictví s. š. Hartmanna. — Komenského ústavu v Košicích bylo na intervenci tamnějších živn. společenstev zakázáno vyučovat polepšovance řemeslům. Protože tím by výchova v ústavě ztratila vlastně svůj smysl, správa jeho navrhuje, aby toto právo bylo ústavu přiznáno zvláštním nařízením. — E. Vaček připsal v Právu Lidu 6. října t. r. některým špatným zjevům ve světě advokátském (odstrašování svědků protivné strany a pod.), črtu ve formě divadelního výstupu pod názvem »Soud«. (Ča.) — Pedagogický kongres, konaný v červenci v Ženevě, doporučil v resoluci prodloužení doby povinné školní návštěvy. — Osmihodinová doba pracovní byla letos uzákoněna také v republice Salvadoru a v Argentině. (—kg.)

Ze Sbírky zákonů a nařízení. (Částky 47—57, roč. 1929). Pod čís. 127 vyhlášeno nařízení zemského úřadu v Brně o době hájení některých druhů lovné užitkové zvěře. — Vysvědčení na odchodnou některých odborných škol pro ženské povolání nahrazují tovaryšský list, opovídají-li ženy živnost oděvnickou, omezenou na šití ženských a dětských šatů, podle vyhlášek min. obchodu č. 128, 135, 136 a 143. — Čís. 129 obsahuje vyhlášku min. financí o vydání stříbrných pětikorun. — Vyhláška min. zemědělství o dojednání úmluv pro podniky podpořené ze státního melioračního fondu uveřejněna pod č. 130. — Čís. 131 obsahuje rozsáhlou vyhlášku min. financí s přílohami — tabulkami, kterou se vyhláší pro výpočet katastrálního výtěžku platné sazby jakostních tříd v pozemkovém katastru podle nového katastrálního zákona č. 177/1927. — Vyhláškou min. zahraničí č. 132 oznámena výpověď čs. — turecké obchodní smlouvy a vládní vyhláškou čís. 140 uvedena v prozatímní platnost dohoda o úpravě obchodních styků mezi oběma státy až do nového uzavření obchodní smlouvy. — Vládní nařízení č. 133 upravuje jednotné balení a jednotnou váhu zboží v obchodu s přizemí a nitěmi ve smyslu § 41 zákona číslo 111/1927 proti nekalé soutěži. — Nařízením zemského presidenta v Užhorodě číslo 134 byl zaveden výpovědní a stěhovací řád pro zemi Podkarpatoruskou. — Vyhláškou min. financí č. 137 upraven kontingent pro výrobu lihu v konsumních lihovarech pro období 1929/30. — Pod č. 138 vyhlášeno mezinár. ujednání o vývozu koží a pod č. 139 mezin. ujednání o vývozu kostí. — Nařízením č. 141 sníženo clo na Guggenheimský ledek. — Vyhláškou min. soc. péče č. 142 byla na dobu od 13. do 27. října sistována ustanovení zákona o 8hodinné době pracovní pro živnost knihařskou vzhledem k volbám podle § 6(4) zákona. — Dohoda mezi Itálií a RČS. o železniční dopravě vyhlášena pod č. 144. kg.